

L'expressió *la quinta forca*

Al principi del segle XIX, a Barcelona hi havia quatre forques on penjaven els delinqüents condemnats a pena capital. En aquells temps se'n va fer una cinquena al turó de la Trinitat, que a l'època era un indret molt llunyà, i d'aquí ve la dita d'estar un lloc a la quinta forca.

<http://cat.bloctum.com/el7ciencies>

52

Consultes

Fer-se amb

Fer-se amb vol dir *tractar algú habitualment, avenir-s'hi*. Demana un complement humà. *No ens agraden els Migranya: no ens hi hem fet mai gens*. Però seria correcte si diem que els Torrats *es fan* amb els Morats (vol dir que es tracten, que s'avenen).

Per tant, no feu servir frases com:

*Els Torrats *es fan amb la victòria de la Festa Major d'enguany*. Les alternatives poden ser: *els Torrats han guanyat* o *els vencedors de la Festa Major han estat els Torrats*.

Recordeu també que en català no diem **fer-se el sord, el despistat...*, sinó que hem de dir *fer el sord, fer el despistat*.

Realitzar

Convé que no abusem d'aquest mot en detriment de verbs més precisos i senzills (*redactar un manifest* en comptes de *realitzar un manifest*; *pintar un quadre* en comptes de *realitzar un quadre*; *establir un acord* i no pas *realitzar un acord*; *responsabilitats que tindrà* i no pas *responsabilitats que realitzarà*).

Sí que podeu fer servir el verb *realitzar* amb la idea d'*acomplir, fer real*.

Realitzar un projecte. No hem pogut realitzar el que havíem previst.

També fem servir el verb *realitzar* amb el significat de dur a terme, dirigir la producció d'una pel·lícula, d'un programa radiofònic o televisiu.

És una revista electrònica realitzada amb el patrocini de dues entitats.

Intermedi - intermèdia

Forma correcta en comptes de **intermig-itja*. Pot ser adjectiu o substantiu.

És un curs destinat a comandaments intermedis de les administracions locals.

Cal trobar una posició intermèdia.

A l'intermedi de l'obra de teatre vam sortir a fora.

Informàtica

***Hackers i *crakers**

El furoner o *hacker* fa referència a una persona apassionada per la informàtica, amb un gran coneixement de les xarxes i dels sistemes informàtics i un viu interès per explorar-ne les capacitats i per posar a prova les seves habilitats en aquest àmbit.

No hem de confondre aquest personatge amb un altre, veritablement perillós, conegut amb el nom de pirata (en anglès, *cracker*) que es dedica a introduir-se il·legalment en un sistema informàtic amb la voluntat de produir-hi un perjudici o de treure'n un profit (TERMCAT).

Composar o compondre?

Compondre significa crear un preparat, una obra artística..., combinant elements diversos o formar, constituir (un tot).

Ha compost una dotzena de sardanes.

Vol compondre una poció màgica.

La Comissió està composta per deu membres.

Les persones que componen el jurat.

Componen la revista amb el programa Quark.

En canvi, *composar* vol dir imposar arbitràriament. És un verb molt poc usat.

Li ha compostat una multa per despit.

L'endevinalla

Al número passat preguntàvem què significa *patèrgia*. La resposta correcta era la número 4: estat de susceptibilitat anormal després de l'aplicació d'un estímul.

La guanyadora va ser l'Eulàlia Gispert, de Granollers.

Aquest cop es tracta de saber què significa *taboll*.

1. Individu groller.
2. Doblec fet per adornar la roba o qualsevol altra cosa flexible.
3. Instrument de percussió.
4. Insecte dípter del gènere *Tabonus*.

Webs

<http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat> Optimot, servei de consultes lingüístiques.

http://www.termcat.cat/dicci/seguretat_viaria/index.html Diccionari que aplega 264 termes catalans corresponents a termes relatius a la seguretat viària, juntament amb les equivalències en castellà, francès i anglès i les definicions respectives.

http://www.gencat.net/justicia/doc/doc_27871224_1.pdf Diccionari de dret civil.

<http://www.gencat.net/governacio-ap/administracio/glossari.htm> Glossari de la funció pública.

Ajuntament de
Mollet del Vallès

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA